

ÚJ Nemzeti Kiválóság Program
2017/18

A korai nyelvtanulást támogató tanítási- és segédeszközök alkalmazása alsó tagozaton

Név: Erdős Barbara

Kar: ELTE TÓK

Budapest, 2018. február 28.

Név: Erdős Barbara

Kar: ELTE TÓK

Kutatás címe: A korai nyelvtanulást támogató tanítási- és segédeszközök alkalmazása alsó tagozaton

ÚNKP 2017/18

Képzési szint: Alapképzés

„A” keret

Azonosító adatok:

Név: Erdős Barbara

Lakcím: 1053 Budapest Kecskeméti utca 2.

Adóazonosító jel: 8453291241

Szerződés száma: ELTE/12421/1 (2017)

A szerződés tárgya/a kutatás címe: A korai nyelvtanulást támogató tanítási- és segédeszközök alkalmazása alsó tagozaton

A pályázó záró beszámolóját elfogadom.

Budapest, 2018. február 26.

.....
témavezető

Tartalom

Bevezetés.....	4
Téma bemutatása.....	5
Elméleti háttér.....	5
Empirikus kutatás	6
Felhasznált irodalom.....	15
Mellékletek.....	17
1. Összegzés	17
2. Az ÚNKP kapcsán konferenciaszereplések és publikációk megjelenésének felsorolása	18
3. Konferencia részvétel, kutatóút eredményeinek bemutatása	18
4. Csatolmányok listája	18

Bevezetés

Napjainkban egyre nő a nyelvtanításhoz és tanuláshoz felhasználható eszközök száma. A kínálat magába foglalja a tankönyveket és munkafüzeteket, de olyan tárgyakat is, mint a kártyajátékok, szókérték, mesekönyvek és poszterek, vagy akár az IKT eszközök, melyek közvetítésével a különböző applikációk, weboldalak rengeteg tanulási lehetőséget hordoznak magukban. Kiemelten fontosnak tartom a taneszközök tudatos alkalmazását, és a bennük rejlő lehetőségek alapos kiaknázását, ezzel elősegítve a hatékony és élvezetes tanulást és a magasabb tanulói motivációs szintet. Hátránya a rendelkezésre álló jelentős kínálatnak, hogy megnehezíti a választási folyamatot, az olyan eszköz megtalálását, melynek minősége megfelelő és amely pontosan illeszkedik tanítási céljainkhoz és a tanított korcsoport igényeihez. Ezért is fektettem hangsúlyt az alkalmazott eszközök feltérképezésére, azok jellegzetes tulajdonságainak megismerésére és olyan tényezők áttekintésére, melyeket érdemes az alkalmazást megelőzően és közben is figyelembe venni. Dolgozatom két fő részében ugyanazt a struktúrát követem, a tágabb témától, jelen esetben a tanítási eszközök, és azok angol tanórai alkalmazásától közelítek egy leszűkített téma felé, az IKT eszközök alsó tagozaton történő angol órai használatához. Az IKT eszközöket kiemelten kezelem, mert ahogy a hétköznapiakban, úgy az oktatásban is egyre inkább megkerülhetetlen alkalmazásuk, ugyanakkor használatuk kérdéseket vet fel szakmai körökben.

Kutatásommal azt próbálom feltárni, hogy mely trendek határozzák meg a pedagógusok eszközhasználati szokásait, milyen változatosak a nyelvórák ebből az aspektusból, és milyen szempontokat kell a nyelvpedagógus kollégáknak figyelembe venni az eszközök kiválasztása és alkalmazása során. Az IKT eszközök tekintetében elterjedtségüket, az oktatás területén való hasznosíthatóságukat, általános megítélésüket, sajátosságaikat, a használatuk infrastrukturális feltételeit, tanórai alkalmazási lehetőségeiket és az ezeket befolyásoló tényezőket kutattam. Annak érdekében, hogy kutatási kérdéseimre választ kapjak triangulációt alkalmaztam. Kutatási módszereimnek az óramegfigyelést, kérdőívezést és interjúkészítést választottam. Az eredmények egy aktuális képet mutatnak a korai nyelvtanítás mai helyzetéről, hiszen az alkalmazott eszközök alapján következtetni tudunk a tanórák jellegére, a modern technológia elterjedtségére, megítélésére és leggyakoribb alkalmazási formáira is a vizsgált mintában. A taneszközök befolyásolják a tanítás és a tanulás folyamatát, meghatározhatják egy tanóra sikerességét és a tanulók nyelvtanulás iránti attitűdjét is jelentős

mértékben befolyásolhatják. Témaválasztásomat a felsorolt kardinális tényezők mind meghatározták.

Téma bemutatása

Elméleti háttér

A téma, a korai nyelvtanulást támogató tanítási- és segédeszközök alkalmazása alsó tagozaton alapos feltárása érdekében először megismerkedtem a hazai és külföldi szakirodalommal. Dolgozatom kiinduló pontja a taneszköz fogalmának meghatározása volt. A számos definíció (pl. Thornbury, 2008; Richards, 2001; Littlejohn, 2011 and Lewis, 2016) közül Tomlinson (1998) meghatározását vettem alapul, aki taneszköznek tekint mindent, amit tudatosan alkalmaznak a tanítási-tanulási folyamat megkönnyítése érdekében és ami növeli a nyelvtudást, valamint segíti a tapasztalatszerzést az adott nyelvben. A kutatás kivitelezhetősége érdekében én ezt a definíciót a fizikai, tárgyasult eszközökre szűkítettem és empirikus vizsgálatomban ezekre fókuszáltam.

Az elméleti háttér további részében kitértem a korai nyelvtanulók életkori sajátosságaira (Halliwell, 1992; Nunan, 2011; Cameron, 2001; Vale & Feunteun, 1995; Brien, 2012; Brewster & Ellis, 2002). Pinter (2006) és Harmer (2015) is különbséget tesz kisgyermek és idősebb gyermekek tanulási sajátosságai között. Korai nyelvpedagógusként szükséges alkalmazkodni mindezen alapelvekhez; többek között figyelembe venni azt, hogy a gyerekek élvezik az utánzást, a mozgásos és érzékszervek bevonásával történő tanulást, hogy az élményszerű, tevékenységközpontú tapasztalatszerzés illeszkedik leginkább a korosztály természetéhez, illetve, hogy az ismétlődő mintázatok biztonságérzetet nyújtanak számukra.

A taneszközök alaposabb megismeréséhez bemutattam néhány rendszerezési lehetőséget (cf. Mc Grath, 2013). Richards (2001) az autentikus és a szerkesztett, megjelentetett kiadványok között tesz különbséget, míg Edge (1993) a tanár és a diákok által készített taneszközöket különíti el. A legkomplexebb és alapos megismerést biztosító csoportosítást az Egyesült Államok Kulturális és Oktatási Ügyeinek Hivatala készítette (2017), mely a taneszközöket 5 fő szempont alapján kategorizálja, többek között vizsgálva a célközönséget, a betöltött funkciót és a tartalom formátumát. Az eszközválasztás folyamatának megkönnyítése érdekében Littlejohn (2011), Brewster és Ellis (2002) valamint Halliwell (1992) kritérium rendszerei és szempontsorai kerültek bemutatásra a következő alfejezetben.

Az IKT eszközök vonatkozásában a digitális kompetencia és annak összetevői is kifejtésre kerültek, melyeket főként Kárpáti (2013) munkája alapján határoztam meg úgy, mint a digitális eszközök használatának rutinja, a digitális tartalmak oktatási célzattal történő használata vagy képesség a digitális tartalmak elemzésére, értékelésére, átalakítására és újrahasznosítására. Részleteztem az IKT eszközök elérhetőségének kérdését, kiemelve néhány statisztikai adatot a Magyarország Digitális Oktatási Stratégiájából (2016). Ezt követően bemutatásra került Prensky (2001) „digitális bennszülöttekről és digitális bevándorlókról” szóló generációs elmélete. A digitális etikett fontosságát és alappilléreit is kifejtettem Harmer (2015), Bognár (2017) és Fegyverneki (2017) munkája alapján.

Empirikus kutatás

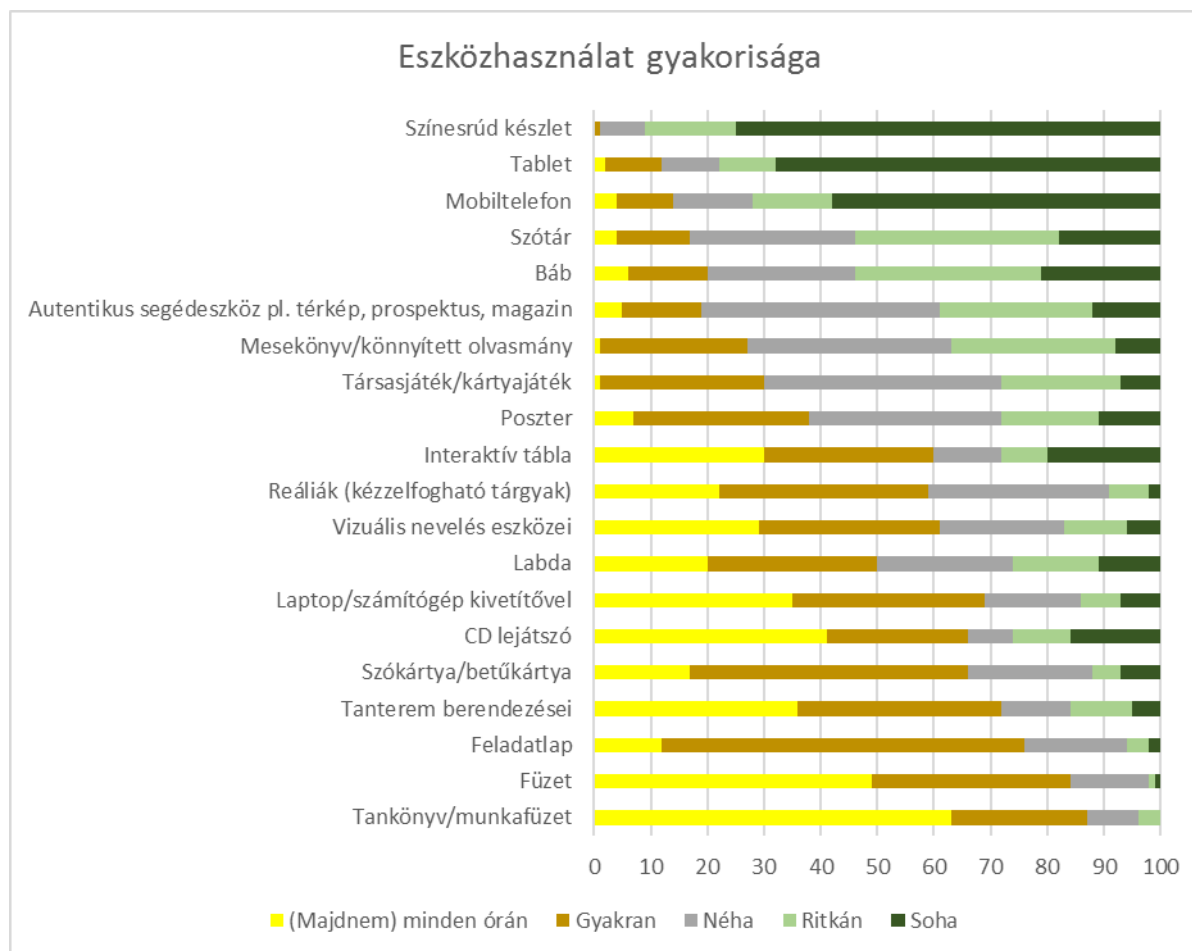
Kutatósi hipotézisem alapján az alsós angolórákat gazdag és változatos eszközhasználat jellemzi, ebből adódóan a tankönyvek kisebb szerephez jutnak a tanórán. Előzetes feltételezésem szerint a taneszközök elérhetőségét meghatározza az adott iskola földrajzi elhelyezkedése. Másik hipotézisem a taneszközök használata és elérhetőségük közötti kapcsolatot feltételezi, avagy, ha elérhető az adott eszköz, akkor azt nagy előfordulással alkalmazzák is a pedagógusok a tanórákon. Kapcsolatot feltételeztem az IKT eszközök használati gyakorisága és a pedagógus tanítási tapasztalata között, valamint hipotézisem szerint az IKT általános megítélésében befolyásoló szerepet játszik az életkor is. A kutatásom triangulációra épült: óramegfigyeléseket, kérdőíves kikérdezést és interjúkat alkalmaztam a hipotéziseim bizonyítására vagy cáfolására.

Óramegfigyeléseim során elsősorban arra szerettem volna választ kapni, hogy jellemzően milyen eszközöket használnak a nyelvpedagógusok az órákon, milyen szempontokat vesznek figyelembe a taneszközök kiválasztása és alkalmazása során, illetve hogy mennyire változatosak a tanórák az alkalmazott taneszközök tekintetében. Harminc tanórát figyeltem meg négy különböző budapesti iskolában. Az órák során különböző szempontok alapján rögzítettem a történéseket, megfigyeltem a taneszközök mennyiségét, forrásait, menedzselését, a használó személyét, az órai alkalmazás célját, a tantárgyközi kapcsolatokat, miközben kiemelt figyelmet fordítottam az IKT eszközökre, valamint a nem megszokott eszközhasználati példákra.

Megfigyeléseim összesítéséből megállapítható, hogy az órákon alkalmazott taneszközök száma magas, átlagosan 5,7 különböző eszközt használtak a tanárok egy adott nyelvórán. Ebből adódóan egy eszköz használati ideje rövid volt, a különböző tevékenységek

dinamikusan követték egymást. Betű-, szó- és mondatkártyák alkották a leginkább előnyben részesített eszközök csoportját, melyet a képek és a nyomtatott feladatlapok követtek ugyanolyan előfordulási gyakorisággal. A megfigyelt tanárok legritkábban autentikus tananyagot vittek be az órára, például turista térkép formájában. A hatékony alkalmazási lehetőségek ellenére ez utóbbi kategória kedvezőtlen helyzetét talán leginkább szerzési nehézsége okozhatja, ugyanis – az egyre szélesedő lehetőségek mellett is – kihívást jelenthet olyan eredeti tárgy, szóróanyag megtalálása, mely minden szempontból alkalmazkodik a tanítási célokhoz, a tananyaghoz és a kisiskolás tanulók igényeihez és nyelvi szintjéhez. A másik háttérbe szorult eszköz, a társasjáték esetében ugyanez a kérdés merül fel, hiszen alkalmazása sok fejlesztési és motivációs lehetőséget rejt magában, – és az általam megfigyelt tanóra során is rendkívül élvezetes nyelvgyakorlás történt, – viszont jelentős, az átlagot meghaladó előkészületi munkát igényelt a pedagógus részéről.

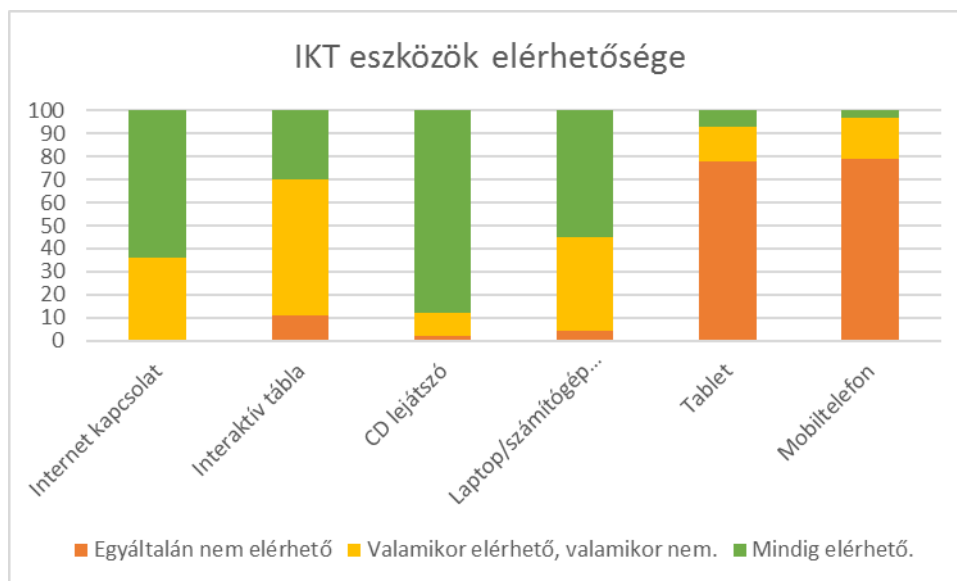
Kérdőívemet 100 általános iskolai, 6 és 12 év kor közöttieknek angolt tanító pedagógus töltötte ki. A kérdőív első felében a kitöltők következő demográfiai adatait térképeztem fel: nem, életkor, település és tanítási tapasztalat. Ezeket követték azok a kérdések, melyek az eszközhasználati szokások megismerését célozták.

1. ábra: Eszközhasználat gyakorisága (Forrás: saját szerkesztés)

Az 1. sz. ábrában bemutatott válaszokból kiderült, hogy az óramegfigyelés eredményeivel szemben a kérdőívben a tanárok a tankönyvet, munkafüzetet és füzetet jelölték meg leggyakrabban alkalmazott taneszközként, több mint 85 tanár használja ezeket minden órán, vagy gyakran. Ez az eredmény azt a hipotézisemet megdönti, mely szerint a tankönyvek, munkafüzetek használata az órákon háttérbe szorul a másféle taneszközök alkalmazása miatt. Közkedveltség alapján a sorban a feladatlapok és a tantermi berendezés következik, gyakori használatuk több mint 70 válaszban megjelent. A legkedveltebb taneszközök között tudható az egyik IKT eszköz is, a laptop/számítógép kivetítővel, ezt 69 tanár használja gyakran. Viszont olyan egyéb IKT eszközök, mint a tablet és a mobiltelefon a legritkábban alkalmazott eszközök táborát gazdagítja a színes rúdkészlet mellett.

A következőkben az IKT eszközök elérhetőségét vizsgáltam. A pedagógusoknak egy három fokozatú skálán kellett megadniuk, hogy az adott eszközök iskolájukban állandóan elérhető-e, elérhetőségük valamilyen feltételhez (például adott tanteremhez) kötött-e vagy egyáltalán nem elérhető.

2. ábra: IKT eszközök elérhetősége (Forrás: saját szerkesztés)

Ahogy a 2. számú ábra is mutatja a CD lejátszó és az internet elérés előnyös helyzetben van, a válaszadók között nem volt olyan, aki olyan iskolában tanítana, ahol egyáltalán nincs internetkapcsolat. Az interaktív tábla, a laptop/számítógép és kivetítő elérhetősége nagy változatosságot mutat, viszonylag nagy arányban férnek hozzá a kollégák, de sok esetben használatuk feltételhez kötött. A mobileszközök mutatják a legkisebb elérhetőségi arányt.

Hipotézisem szerint az IKT eszközök elérhetőségét befolyásolja a település típusa, feltételezésem szerint a fővárosban jobb az iskolák ellátottsága, mint máshol. Az adatok mélyrehatóbb tanulmányozásához és összefüggések felfedezéséhez az eredményeket kereszttáblákba rendeztem.

Interaktív tábla elérhetősége/ Település	Falu	Kisebb község	Kisváros	Nagyváros	Főváros	Összesen
Egyáltalán nem elérhető.	0	0	4	0	7	11
Valamikor elérhető, valamikor nem.	6	6	13	6	28	59
Mindig elérhető	2	2	10	4	12	30
Összesen	8	8	27	10	47	100

1. táblázat: Kereszttábla az interaktív tábla elérhetőségéről és településtípusokról (Forrás: saját szerkesztés)

A kutatásban részt vevő települések arányait figyelembe véve nem lehet általánosítani. Összességében azt lehet megállapítani az adatokból, hogy nincs összefüggés a két változó között, egyik településtípus sem mutat kiemelkedő ellátottságot. Ahogy a fenti táblázat mutatja, Budapest értékei a legmagasabbak elérhetőség tekintetében, mégsem olyan arányban,

mint ahogy az elvárható lenne a részvételarányt figyelembe véve. Más települések viszonylagosan előnyösebb arányt mutatnak az állandó elérhetőség kategóriájában.

Előzetes feltételezésem szerint az IKT eszközök elérhetősége befolyásolja azok használatának gyakoriságát. Ha az adott eszköz elérhető, akkor azt nagy valószínűséggel alkalmazzák is a tanárok, ha pedig nem elérhető, akkor értelemszerűen nem lehet őket alkalmazni. A két változó közötti kapcsolat vizsgálatához a válaszokat számszerű értékekkel láttam el és az Excel táblában a korrelációs függvényt futtattam le.

	<i>Interaktív tábla használati gyakorisága</i>	<i>Interaktív tábla elérhetősége</i>
<i>Interaktív tábla használati gyakorisága</i>	1	
<i>Interaktív tábla elérhetősége</i>	0,672	1

2. táblázat: Az interaktív tábla használati gyakoriságának és elérhetőségének korrelációja (Forrás: saját szerkesztés)

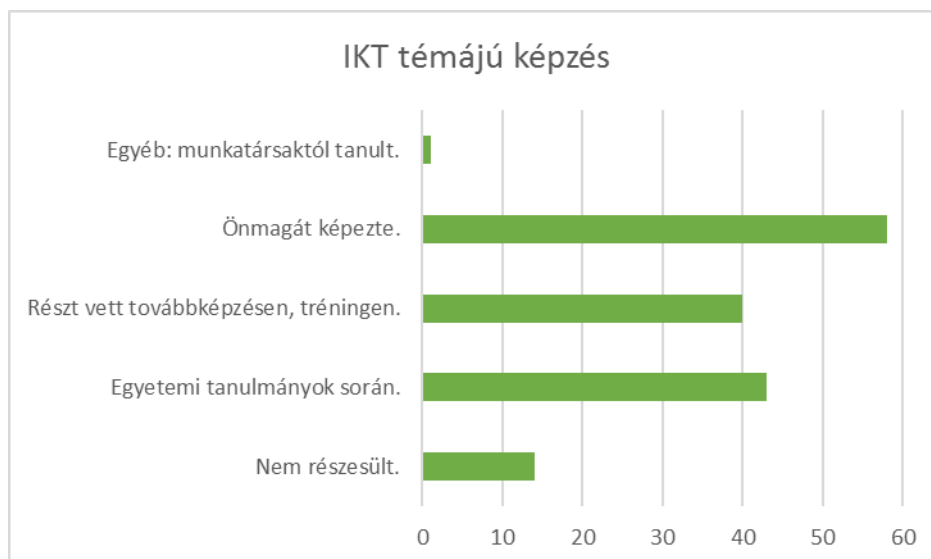
Az interaktív tábla esetében a korrelációs tábla alátámasztja a hipotézist. Az r értéke 0,672, ami erős, egyirányú kapcsolatot jelent. Tehát az egyik változó nagy pontossággal határozza meg a másikat. A műveletet az összes IKT eszköz esetében elvégeztem, amelyek esetében a korrelációs együttható gyenge kapcsolatot mutat. Laptop és kivetítő, interaktív tábla, tablet és mobiltelefon esetében az érték 50% körül mozog, ami érzékelhető kapcsolat, de gyengének mondható. A CD lejátszó esetében a leggyengébb a kapcsolat, az r értéke 0,287. Ezt az eredményt feltételezhetően a nagy előfordulási számának köszönheti és annak, hogy más készülékek is képesek a CD lejátszás funkciójának betöltésére.

A továbbiakban az IKT eszközök betöltött funkciói kerültek a vizsgálatom fókuszába. A tanárok alkalmazási szokásaik alapján értékelték az adott funkciót betöltő, szolgáló felületet, programot, applikációt. A lista tartalmazott hagyományos funkciókat, (mint például videó vagy hanganyag lejátszása), másrészt szerepeltek olyan egyéb funkciók, mint interaktív feladat vagy csoportalakítás. A leggyakrabban használt felületek, a már említett hagyományos funkciók ellátására szolgálnak, illetve vannak olyan alkalmazási lehetőségek, amelyeket alig néhány kitöltő használ, ilyen többek között a csoportalakítás vagy online tanterem. Az IKT eszközök olyan használati formái, mint az interaktív kvízek (pl. Kahoot), történetek már egy kisebb réteg körében jól ismertek, de ezek általános és széleskörű elterjedése még várat magára. Arra is kíváncsi voltam, hogy melyek a legelterjedtebb applikációk, online felületek a tanárok körében. Az általam összeállított listából a learningapps.org, en.islcollective.com és busyteacher.org a legismertebbek, de a listára felkerült a pinterest.com, agendaweb.org,

learnenglishkids.britishcouncil.org és supersimpleonline.com is a válaszadók ajánlásai által. Ezenfelül olyan, a többi válaszhoz képest rendhagyó elem is felkerült a listára, mint a QR kód generátor vagy egy olyan applikáció, amely dalszövegeket használ a nyelvtanuláshoz.

A következő kérdésben az IKT eszközök általános megítélésére kérdeztem rá. A válaszok egyértelmű pozitív viszonyulást mutatnak a megkérdezettek körében. A tanárok 90%-a találja az IKT eszközöket előnyösnek, és senki nem gondolja, hogy káros lenne alkalmazásuk. A válaszadók 8%-a a hagyományos tanítási eszközöket preferálja, míg a fennmaradó 2%-nak nem keltik fel az érdeklődését a modern technikai eszközök. Néhányan válaszukban megfogalmazták, hogy érdekelné őket az IKT, de iskolájukban nem vagy alig elérhető.

A soron következő kérdéssel azt szerettem volna megtudni, hogy részt vettek-e és ha igen, milyen IKT témájú oktatásban, képzésben részesültek a kitöltők.

3. ábra: IKT témájú képzésekben való részesülés (Forrás: saját szerkesztés)

A választási lehetőségek nem zárják ki egymást, vagyis például aki részt vett valamilyen speciális továbbképzésen, ugyanúgy képezheti is önmagát. A 3. sz. diagram szemlélteti az önképzés jelentőségét. Az egyetemi tanulmányok és egyéb továbbképzések szintén meghatározóak és nagy népszerűségnek örvendenek. Azoknak, akik nem részesültek semmilyen oktatásban, nagy része önmagát képezte. A fennmaradó réteg, bár nem vett részt ilyen irányú képzésben, hasznosnak gondolja az IKT-t és eszközhasználati szokásaik is változatosságot mutatnak.

Végezetül azt vizsgáltam, hogy befolyásolja-e valamely tényező az IKT eszközök használati szokásait. Ennek tanulmányozásához ismét a korrelációs függvényt alkalmaztam. Az eredményeket a 3.–4. sz. korrelációs táblák mutatják.

	<i>Tanítási tapasztalat</i>	<i>Interaktív tábla használati gyakorisága</i>
Tanítási tapasztalat	1	
Interaktív tábla használati gyakorisága	0,085	1

3. táblázat: A tanítási tapasztalat és interaktív tábla használatának korrelációja (Forrás: saját szerkesztés)

	<i>Életkor</i>	<i>Interaktív tábla használati gyakorisága</i>
Életkor	1	
Interaktív tábla használati gyakorisága	0,052	1

4. táblázat: Az életkor és az interaktív tábla használatának korrelációja (Forrás: saját szerkesztés)

Az eredmények alapján megállapítható, hogy az olyan tényezők, mint az életkor és tanítási tapasztalat vagy nem befolyásolják az IKT eszközök használatának hajlandóságát vagy a kutatás mintája nem teszi lehetővé a kapcsolat kimutatását. Nem mérhető statisztikai kapcsolat a változók között, a korreláció értéke egyik esetben sem éri el az 1%-ot, ami nagyon gyenge, szinte semleges kapcsolatot feltételez.

Interjúalanyaim kiválasztásánál a legfőbb szempont, amit szem előtt tartottam az az IKT eszközök tanórai alkalmazásában való jártasság volt. Négy tanárral készítettem interjút, akik annak ellenére, hogy mind évek óta lelkes alkalmazói az IKT eszközöknek, az eszközhasználatnak egy-egy eltérő fázisát képviselték. Céлом az volt, hogy minél több, mindenki számára hasznos információt gyűjtssek össze az általuk megélt tapasztalatokból. A továbbiakban röviden összegzem a legfontosabb gondolatokat.

Nagyon fontos, hogy az eszközöket valódi tanítási célzattal alkalmazzuk, ne csak a tanulók motiválásának érdekében, annak ellenére, hogy könnyen emelik a tanulói motiváció szintjét. Vannak tanulók, akiknek ezen eszközök multiszenzoriális hatásai elősegítik a különböző kognitív folyamatokat. Egyik interjúalanyom érzékelhető különbségről számolt be annak kapcsán, hogy a tanulóknak könyvből vagy digitális feladatból kellett az ismeretanyagot visszaidézniük. Fontos, hogy a tanárok példát mutassanak az IKT konstruktív, biztonságos használatában. Ők képesek arra, hogy hassanak diákjaik internetezési szokásaikra, felhívhatják a figyelmet a veszélyekre, és a kritikus nézőpont elsajátítását is ösztönözhetik.

A megkérdezettek a megszokott IKT használat mellett olyan példáról számoltak be, mint a tanulók saját mobil eszközeiken végzett feladat megoldásának kivetítése (például egy igaz-hamis feladatnál), fotózás, videó vagy hanganyag rögzítése, saját honlap készítése. Az IKT speciális feltételeiről és tulajdonságairól is szó esett. Alapfeltétel egy megbízható, teljesen kiépített rendszer, jó teljesítményű internet elérhetőséggel és karban tartott gépekkel. Ha mobil eszközöket alkalmazunk, akkor számolnunk kell egy kritikus időszakkal, míg minden egyes diák kapcsolódik, bejelentkezik és felkészül a munkavégzésre. Mindehhez az alkalmazott programok, applikációk software kompatibilitását is figyelembe kell venni. Bizonyos előkészületi lépéseket ajánlott a tanóra kezdete előtt megtenni, ugyanis felületre való belépés, kapcsolódás, egy adott link megkeresése értékes percek elvonását okozhatja. Továbbá a technika meghibásodásával is számolni kell, ilyen jelenségről az összes tanár beszámolt. Felhívták a figyelmet arra, hogy bizonyos helyzetekben improvizációs készségre is nagy szükség van, ha nem tudjuk megvalósítani, amit terveztünk. Tudatosabb döntés, ha előre felkészülünk arra az esetre, ha a használni kívánt eszköz valamilyen oknál működésképtelen. Összességében jelentős szervezésbeli teendőkkel kell számolni az IKT eszközök alkalmazása kapcsán, de a tanárok egyetértettek abban, hogy az alkalmazási formák lehetőségeinek csak a fantázia szab határt.

Úgy gondolom, hogy a jelen kutatásom által feltárt információk pozitív irányban befolyásolhatják a tudatos taneszközhasználatot a nyelvi órákon. Az eredmények kiinduló pontként szolgálhatnak az eszközhasználat kutatására, azonban pontosabb következtetések érdekében további, nagyobb mintára kiterjesztett kutatásra van szükség, mely további kérdésekkel az IKT eszközök betöltött funkcióit mélyrehatóbban vizsgálja. Meggyőződésem, hogy a tanároknak használható ötletekre, jó példákra van szükségük ahhoz, hogy az IKT-t bátrabban és változatosabban használják óráikon. Ennek segítésére hoztam létre folyamatosan bővülő saját online blogomat (<http://teylblog.wordpress.com/>), mely különböző tanórákon alkalmazható digitális felületeket, applikációkat mutat be, ezzel egy ötlettárat biztosítva azoknak, akik nyitottak erre a területre. Valamint az Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kar „Mester és Tanítvány” című elektronikus kiadvány sorozatának negyedik részében fog megjelenni egy kutatásomat ismertető tanulmány.

Név: Erdős Barbara

Kar: ELTE TÓK

Kutatás címe: A korai nyelvtanulást támogató tanítási- és segédeszközök alkalmazása alsó tagozaton

ÚNKP 2017/18

Képzési szint: Alapképzés

„A” keret

Felhasznált irodalom

Bognár, A. (2017). *Online viselkedés, a szabályok lefektetése* <https://neteducatio.hu/ggcska-ikt-otletei-3-resz-online-viselkedes-a-szabalyok-lefektetese/> (2017.10.25.)

Cameron, L. (2001). *Teaching Languages to Young Learners*. Cambridge: Cambridge University Press

Edge, J. (1993) *Essentials of English Language Teaching*. London: Longman Group UK Limited

Ellis, G. & Brewster G. (2002). *The Primary English Teacher's Guide*. Essex: Pearson Ltd

Fegyverneki, G. (2017). *A kaméleon-pedagógus így csinálja...:Inspiráló ötletek modern pedagógusoknak*. Budapest: Neteducatio Kft.

Halliwell, S. (1992). *Teaching English in the Primary Classroom*. Essex: Longman Group UK Ltd.

Harmer, J. (2015). *English Language Teaching*. Slovakia: Pearson Education Limited

Kárpáti, A. (2013). Az informatikai kompetenciától a digitális pedagógiáig, a nemzetközi kutatások tükrében. In. Dringó-Horváth, I. & N. Császi, I. (ed.) *Digitális tananyagok – Oktatásinformatikai kompetencia a tanárképzésben*.

http://www.kre.hu/ebook/dmdocuments/oktatasi_segedanyag/chap_2.html (2017.09.10.)

Lewis, B. (2016). *TLM - Teaching/Learning Materials*. ThoughtCo. <https://thoughtco.com/tlm-teaching-learning-materials-2081658>. (2017.10.10.)

Littlejohn, A. (2011) The analysis of language teaching materials: inside the Trojan Horse. In Tomlison, B. (ed.) *Materials Development in Language Teaching*. (179-211) Cambridge: Cambridge University Press

Magyarország Kormánya (2016). *Magyarország Digitális Oktatási Stratégiája*. <http://www.kormany.hu/download/0/cc/d0000/MDO.pdf> (2017.10.12.)

McGrath, I. (2013). *Teaching Materials and the Roles of EFL/ESL Teachers*. London: Bloomsbury Publishing Plc.

Nunan, D. (2011). *Teaching English to Young Learners*. Anaheim: Anaheim University Press

Pinter, A. (2006). *Teaching Young Language Learners*. Oxford: Oxford University Press

Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants Part 1. *On the Horizon*, NCB University Press, Vol. IX Issue: 5, 1-6

Richards, J. C. (2001). *Curriculum development in Language Teaching*. USA: Cambridge University Press

The Bureau of Educational and Cultural Affairs, U.S. Department of State (2017). *Teach English: Resources for Teaching English to Speakers of Other Languages*. <https://americanenglish.state.gov/materials-teaching-english> (2017.08.12.)

Thornbury, S. (2008). *An A-Z of ELT: a dictionary of terms and concepts used in English language teaching*. Oxford: Macmillan Publishers Ltd.

Tomlinson, B. (1998). *Materials Development in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press

Mellékletek

1. Összegzés

Kar: ELTE TÓK

Képzési szint:

ÚNKP 2017/18 „A” keret

Név: Erdős Barbara

Kutatás címe: A korai nyelvtanulást támogató tanítási- és segédeszközök alkalmazása alsó tagozaton

Tanulmányom témájának aktualitását a taneszközök tanítási és tanulási folyamatban betöltött meghatározó szerepe adja. Kutatásomban többek között az eszközhasználati trendeket és az azt meghatározó tényezőket igyekszem feltárni, célom a taneszközök gyakorlatban történő vizsgálata, működésük és természetük megismerése. Különös figyelmet fordítok az IKT eszközökre a mai világban betöltött szerepük miatt. Munkám elméleti háttérében a taneszköz fogalma kerül meghatározásra, kitérek a korai nyelvtanulók életkori sajátosságaira, bemutatok néhány taneszköz rendszerezési lehetőséget, és írok az eszközválasztás folyamatáról is. Az IKT eszközök vonatkozásában a digitális kompetencia, az elérhetőség kérdése, a generációs elméletek, a digitális etikett és a modern alkalmazási lehetőségek is kifejtésre kerülnek.

Kutatásom eszközeinek az óramegfigyelést, kérdőívezést és az interjúkészítést választottam. Harminc tanórát figyeltem meg négy különböző budapesti általános iskolában. Kérdőívemet 100 általános iskolai angol nyelvtanár töltötte ki. Négy interjúalanyomat az IKT eszközök nyelvórai használatában mutatott tapasztalat alapján választottam. Az elvégzett kutatás eredményei megmutatták, hogy a nyelvórák nagy változatosságot mutatnak a taneszközök alkalmazása szempontjából. Jelentős mennyiségű segédeszköz jelenik meg egyetlen egy óra keretében is, ezzel befolyásolva a nyelvtanulás hatékonyságát. A sokoldalú eszközhasználat azonban tudatos tervezést és menedzselést igényel. A taneszközök felhasználási céljai komplexitást mutatnak, a tantárgyközi kapcsolódások előfordulása sem ritka. A kérdőív eredményei megmutatták, hogy a változatos eszközhasználat ellenére a tankönyvek, munkafüzetek dominálnak. Az eszközök elérhetősége nem minden esetben határozza meg a használatot. Eredményeim alapján a település típusa nem befolyásolja az iskola ellátottságát, ahogy az életkor és a tanítási tapasztalat sincs hatással az eszközhasználat gyakoriságára. Az IKT eszközök által betöltött funkciók is feltérképezésre kerültek. A válaszok megmutatták, hogy a hagyományos használati formák dominálnak és vannak olyan funkciók, melyek még sokak által megismerésre várnak. Az általános pozitív megítélése az IKT eszközök

alkalmazásának viszont kedvező jövőt ígér a digitális pedagógiának. Az interjúalanyaim is bátorítanak mindenkit a tanórai használatra, saját pozitív tapasztalataikkal mutatva példát.

2. Az ÚNKP kapcsán konferenciaszereplések és publikációk megjelenésének felsorolása

- Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kar által szervezett Tudományos Diákköri Konferenciájának Angol nyelvi szekcióján, 2017.11.27-én kutatásom bemutatásra került, II. díjban és különdíjban részesültem.
- A kari Tudományos Diákköri Konferencián elért eredményem alapján és a zsűri javaslata alapján pályamunkámat a XXXIV. OTDK-ra beadtam.
- Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kar Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék módszertani rendezvényének keretében 2017.12.12-én a kutatási eredményeimet ismertettem, felmerülő kérdésekre válaszoltam. Célom volt az alsóbb éves tanító szakos pedagógushallgatók motiválása és segítése a tudományos diákköri munkában szerzett tapasztalataim megosztásával.
- Létrehoztam egy blogot diákköri munkámban foglalt IKT eszközök gyűjteményének elérhetővé tételére: <http://teylblog.wordpress.com/>
A blog tartalma folyamatosan bővül, célja az alsós nyelvtanításban alkalmazható applikációk, felületek megismertetése és népszerűsítése.
- Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kar Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszékén megrendezett TDK felolvasó ülés keretében kutatásomat bemutattam.
- Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kar „Mester és Tanítvány” című elektronikus kiadvány sorozatának negyedik részében fog megjelenni egy kutatásomat ismertető tanulmány.

3. Konferencia részvétel, kutatóút eredményeinek bemutatása

-

4. Csatolmányok listája

1. Csatolmány: Oklevél az Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kar által szervezett Tudományos Diákköri Konferenciájának Angol nyelvi szekcióján való részvételről és elért eredményről
2. Csatolmány: Diákköri munkám részét képező blogom (<http://teylblog.wordpress.com/>) illusztrációi

1. Csatolmány

OKLEVÉL

az Eötvös Loránd Tudományegyetem
Tanító- és Óvóképző Kar
által 2017. évben szervezett
Tudományos Diákköri Konferenciáján
az Angol nyelvi szekcióján nyújtott teljesítményéért
a zsűri javaslata alapján

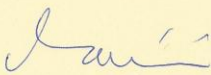
ERDŐS BARBARA

egyetemi hallgatót

II. díjban és különdíjban

részesítjük.

Budapest, 2017. december 8.

Dr. Márkus Éva
mb. dékán

Dr. Vitályos Gábor Áron
kari TDT elnök

Edit

Leginkább a szótanulást, és játékos gyakorlást teszi lehetővé tanegységek, ún. "study sets"-ek létrehozásával. Ezek könnyen kezelhetőséget adja,

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma ÚNKP-17-1 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának támogatásával készült

January 28, 2018
LearningApps, Tenkockek,
Teachingenglish
Leave a comment
File

Az általam készített kutatás egyik alappillére a kérdőívezés volt. Többek között arról kérdeztem a kitöltőket, hogy milyen alkalmazásokat/honlapokat/eszközöket használnak angol órákon. Legtöbbször a learningapps-et ajánlották, az ő hatásukra fedeztem fel mit is tud ez az oldal.

A learningapps.org-on interaktív tankockákat készíthetünk vagy válogathatunk a már meglévő tankockák között. A tankockák tantárgyak szerint csoportosították, angol mint idegennyelv tantárgyon belül olyan egyéb kategóriák is megjelennek, mint a listening, grammar, szavak és